

ბაზეთის ღირსება:

მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6
11	9 50	5 50
10	8 75	4 75
9	8	3 50
8	7 25	2 75
7	6 50	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუბრი

ოვერია

„მედიკის“ ტელეფონი № 227

„მედიკის“ ტელეფონი № 227

ქ. ქუთაისში მედიკის გლკიელთა

იღებს ავადმყოფებს დღე. 9—12 ს., საღამ. 5—7 საათ.
ფელიქსის ქუჩა, ლევან ქუთათელის სახლი, № 20.
(40—140—10)

ტფილისის პირველი სამკურნალო

მეურნადის
მინერალ გედევიანი შვილისა
ავადმყოფებს იღებენ ყოველდღე
გვიან დღეების გარდა
დღეობით:

მ. ი. შიშინაძე—გახლის სანუ-
ლებანი. 8—10 საათ.
მ. ბ. მაღალაშვილი—შინაგანი
—9—10 საათ.
დ. კ. მარსიაშვილი—სადასტავო
(საქარაუგობო). 10—12 საათ.
მ. ბ. შიშინაძე—ყვარლის, ყვარლის
და ცხენისას—10¹/₂—12 საათ. (ორ-
შაბათობით, ოთხშაბათობით და პარა-
სკევიბით).
მ. ვ. შაბთაძე—თავისას 12
—1 საათ.
ი. ბ. აბაშიანი—შინაგანი (სამ-
შაბათობით, ხუთშაბათობით და შა-
ბათობით)—12—1 საათ.
მ. ვ. შიშინაძე—ბაგრატიონის (ორ-
შაბათობით, ოთხშაბათობით და პარა-
სკევიბით)—12—1 საათ.
მ. დ. ბაბუნაშვილი—საფარისა-
ს, განისა და სსმარდვილი—1—2 საათ.
მ. ბ. მაღალაშვილი—ნერკე-
პასის და წამლობა ქვეტორანით—1—2
საათ.
მ. ი. შაბთაძე—ყვარლის,
ყვარლის და ცხენისას—2—3 საათ.

(სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და
შაბათობით).
მ. ბ. მაღალაშვილი—ბაგრატიონის და
ყვარლის ავრ—2—3 საათ.
საღამოთი:
მ. ბ. მაღალაშვილი—შინაგანი
და ბაგრატიონის—5—6 საათ.
მ. ვ. შიშინაძე—ყვარლის და მ-
საგა—6—7 საათ.
სამკურნალო აქვს საწოლი ოთა-
ხები და კანინტი ბაქტერიოლოგიურ
და მიკროსკოპიულ გამოკვლევითა-
თვის.
ფსიხიკი-დარბეზისა 50 კა.,
დანიარენი-მორიგებით.
გვირა, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი ს-
განსაყვარლის, № 21 (განსვენების მ-
განს მარდვილი).
დირექტორი სამკურნალო მ. ბ. მა-
ღალაშვილი

პირველი პირველი სამკურ- ნალო

ექიმის ნავასარდიანისა
(კუკაში, ვარონციის ძეგლის პირდაპირ)
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ
დღე, კვირა დღეების გარდა.
დღეობით:
მ. ბ. ნავასარდიანი, 11—12
საათ. საღამოთი, ვერტიკული (სი-
ფილისი) და საშარდეს ავადმყოფო-
ბანი.
მ. ვ. შიშინაძე, 9—10 საათ. სენ-

ფელეტონი

ა ზ ა რ ა
(შედეგი)
დიდაქარა და დიკონიები,
როგორც სინა, ყურძნისათვის საუ-
კეთესო ადგილი ყოფილა. ამას ისიც
გვიტყუებს, რომ აქ დღეს უდიდეს
სის ზომის ქუჩებს შეხედვით, ქრის-
ტიანობის დროის წინაა, რომლებ-
საც დღეს მტკიცებულნი ხილულ-
ლობის სახითილდ შესანახად ხმა-
რობენ. დიკონიის დასავლეთით ს.
ხულო სივს, ხულო დიდი სოფელი.
სამხრეთით ჩაბოუდის მდ. აქარის
წყალი, რომლის მარცხენა ნაპირზედ
მადლი არგინეთის ზოა წამოსკეპ-
რის; ამ მდინარის მარჯვენა ნაპირი-
დან დედა მშენი თან და თან აღმა-
თის ხლებს, აქა იქ დედაქალაქი აღ-
გილებს, სადაც მოსახლობა გაზარ-
ბული, ჩრდილოეთის საზღვრამდს

*) იხ. „ივერია“ № 202.

ულენანი: თვალისა, შინაგანი და ნერ-
ვებისა.
მ. ი. ბაბუნაშვილი—დღის 11
—12 ს. ქალთა სენით ავადმყოფებს.
მ. ვ. შიშინაძე—12—1 ს.
ყურისა, ყურისა, ცხენისა და გუ-
ლის ავადმყოფობისა.
მ. ბ. მაღალაშვილი 1—1¹/₂
საათ. შინაგანი და ბაგრატიონისა.
მ. ბ. შიშინაძე, 1¹/₂—2 ს. შინა-
განი და საშარდეს ავადმყოფობისა.

საღამოთი:
მ. ვ. შიშინაძე, 5—6 საათ.
მ. ბ. მაღალაშვილი, 6—7 საათ.
ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა) ვე-
ნერიული და კანის ავადმყოფობისა.
მ. ბ. ნავასარდიანი, 7—7¹/₂ საათ.
მ. ი. ბაბუნაშვილი—სამკურნალოში
გამოიყენებს ქიმიურად, მიკროსკო-
პიულად და ბაქტერიოლოგიურად
შარდს, ნახევლს, სისხლს, რქის ტსხე-
რევა-დარბეზისა და რქებების დაწე-
რის ფსიხიკი-დარბეზისა უფა-
სილდ; ფსიხიკი-დარბეზისა და ოფრაცი-
სათვის—მორიგებით.
მ. ბ. ნავასარდიანი—გაუთქეთეს
სახლში მსურველთა „მისასი“ აუტის
ყვარლისა და გამართვის საქეში გე-
ნეტიკის ექიმების დანიშნით. მიმ-
ართონ 11—1 საათამდე.
დიქტორი სამკურნალო დოქტორი
მ. დ. მაღალაშვილი
Первая лечебница Д-ра Н.-
осардиана.
Тифлиси, противъ памяти, Воронцову.
(—1—5).

ქ. ტფილისში
მედიკის ნიშნით
მარისთავი
სწავლობს შინაგანის და ნერვების
ავადმყოფებს ყოველდღე, დღის 11-დან
12¹/₂ საათამდე, საღამოს 7-დან
8 საათამდე. მღერის ქუჩა, მამულ-
ვის სახლი. (10—145—6)

ფსიხის დროს, როცა პირველად
სწევს აქარს. სამაგიეროდ, არც
ერთი მეთანი აქარსებს ცოცხალი
აღარ გაუფრთხ. ხულოშივე ხიშიში
შეიღობს გვარულთაის სინარბიკ,
რომელიც მადლის თლილის ქვის
კედლით არის შემოხუდული და
კედლებში კრინის თვლებია გამო-
ღობილი. აქ ათასგვარი მარბილი-
ლოს ძეგლია ამართული ფაშებისა და
ბეგების საფლავებზედ.
რადგანაც ხულო სამშობლო სო-
ფელია აქარის მშობლებებისა (თ.
ხიშიშიშვილის გვარებულობისა), ამი-
ტომაც სიქიროდ მიმართა შეით-
ხველ საზოგადოებას გავაქნო, ვინ
და რა უფლებათა გვიტყუებდა
აქარის ხიშიშიშვილები ოსმალთ
მფლობელობის დროს. ამის შესახებ
საბუთებთან ამოკრებილი არ არის,
ზოგი გადმოცემა ხალხისა, მაგრამ
საქეტიკობისა, რომ მართალი იყოს,
რადგანაც ნამდვილ წყაროებთან
შეკრებულ მასალებს წყაროებიდან
ცემს აქაიქ ეთანხმება, რაც შე-

მ ქ უ რ ნ ა ლ ი
გლკიელი მახვილაქი
(მეტროპოლიტის (მადრის) ქუჩა, სახლი
№ 11).
სწავლობს შინაგან სნეულებას: შე-
შარდისა და ბაგრატიონისა ყოველ
12-დან ნაშუადღევს 1 საათამდე.
(6—163—3)

გავგეობა

ტფილისის სათავადაზნაურო სკო-
ლის ამითი აცხადებს, რომ სამ-
ხადმელ კლასის მესამე და მეოთხე
განყოფილებაში გახსნილია სამსმი
თავისუფალი ადგილი მოწვევითა-
მსურველთა შეუძლიანთ მოიყვან-
ნონ ყმაწვილები გამოსაცხადლად ამ
წლის 2 ოქტომბერს.
ყმაწვილები იქნებიან მიღებულნი
სასწავლებელში მშობლების ხარჯზე.
(3—უ.—1)

მ. ქუთაისში პიანისტა

მ. მატროსოვი,
რომელმაც გაათავა ვენის კონს-
ერვატორია, ასწავლის ფორტპიანოს
დაკვრას.
ადრესი: ნემსდის სახლი, სადაც
სწავლობს ინჟინერი ა. გ. გეორგიანი
(რეინის გზის სადგურის ასლის).
(15—139—15)

ახალი ამბავი

ქუთაისში, 19 სექტემბერს,
გარდაიცვალა ქუთაისის ვიცე-გუბერ-
ნატორი დ. ს. ს. გ. დ. მიკლა-
შვიტი.
* 19 სექტემბერს ქალაქის სა-
სანიტარო კომისიამ და გამგეობის
მხედველმა დევეანდამდის 80 წლის
წინააღმდეგარ საქმეებს, რომელიც
აქ აწერილი გეპქეს, ნამდვილი მტო-
დას კაცისაგან არის შეტყობილი და
ისე ჩაწერილი იმისაგან, რომელიც
მოწამეა ამა თუ იმ გარეობისა.
განამადაინების შედეგ რუსეთ-
თან შეერთებადის, აქარს ხიშიში
შვილისა შთამომავლობა მმართა-
ლა. ხიშიშიშვილის გვარი არათუ
აქარში, ოსმალეთის მიუღ აღმო-
საფლავის ნაწილიც ცნობილი გვარი
ყოფილა. აქარის ხიშიშიშვილები ნა-
თესვად სთვლიან თავის თავს კა-
ხეთის თავ. ხიშიშიშვილებთან. იმა-
თის ცოდნით ეს უკანასკნელი აქ-
არსებებს წასულნი არიან—გაქმე-
ვიან მამაშვილის სარწმუნოების. ქრის-
ტიანობის დროს ესენი წარჩინებულ
აქარის თავადებად ითვლებოდნენ.
როგორც ამბობს გარდმოცემა, ამი-
სათვის განამადაინების შედეგაც
სულთანის მიერ ეს გვარი ისევ მი-
ღებული ყოფილა, როგორც ქარ-
თველი მფეფეი იცნობდნენ. პირვე-
ლად განამადაინებული ხიშიშიშვი-

წევით თავ. ა. მ. პრეტორიანი-დო-
ლორცოვოში და თავ. ვ. ნ. ჩეჩკე-
ვიშვილი დათავადიერეს სოფ. ავ-
კოლოში ქალაქის წყლის მიღების
როგორც აღმან და მთავარი მიზნები
მიღებში წყლის ამღვრების ყოფი-
ლი მტკიცებელი წყლის ამღვრება და
ფლტრების სიკოცევი.

* 28 სექტემბერს ტფილისის
პოლიციეტრის სამმართველოში პო-
ლიციეტრის ყველა ბოქალეები და მთ-
თანაშემწენი გამოიხილნენ პოლიცი-
ეტრის განყოფილებაში დ. ს. ს. ლ. პ.
მასტრის, რომელიც ამ კვირის
მიწვევად თავის სამშობლოში.

* რადგან მალე სათავადაზნაუ-
რო თეატრში წარმოადგენი დაიწ-
ყება, ამის გამო ტფილისის ფორტ-პი-
ანისტრის ოქტის უფროსმა სობოვა
ტფილისის გუბერნატორს, კომისიის
დანიშნით თეატრის შენობაში ელექ-
ტროის მანქანის დასათავადიერებ-
ლადა.

* ყარის რეინის გზის სადგურს მტ-
რების დამტყვევების დროს მამი-
დაშვილები შარის, რომელიც
ყარის რეინის გზის სადგურში
დაიწვენს, ორი კაცი ქართველი
ყოფილა: ნიკო გელაშვილი და
გიორგი დედაძე.

გამოძიებამ გამოაკვია, რომ სო-
დანდელის გზის ასაკვეზულ, სადაც
მეტრებელი დაიხსნა, გზის მთავ-
რობას არც ერთი მოსახლელი
კაცი არა ჰყოლია, არა ჰყო-
ლია არა მარტო ტელეგრაფის-
ტი, არამედ მისრეც-კი; არ
ყოფილებია ამ ადგილს არც სანიშ-
ნებელი ცეცები. მთავარი და სამ-
ზავრო ლინდაგები შეტყუებული ყოფი-
ლა, ქვეშ არის გათხრის გამო, და
მეორე იხარა აღმწველი ყუთილა

ღების მამაშვილი ამდულ აღა
ყოფილა. ეს ამდულ აღა ხალხის
საყვარელი კაცი იყო და ცოტა არ
იყოს განამადაინებულ ქართველებს
და ესეიამაინათ მათის თავადის დის
ხარისხამდე დაქვეითება, რაცა ჩვე-
ნებურ აზნათობის უდრის. ეს იმი-
ტომ მოხდა, რომ პირველი სუ-
ლთანის კარგა შეტყუებული არა ჰქო-
ნია მისი ვინაობა. ამდულ აღის შეი-
ლი სულთანის მამის ხარისხის აღ-
დასჯერება და, როგორც, იმ დროში,
დარსებულ გვარის შვილს შეეფერ-
ებოდა, უმღერესი წოდება მოუფერ-
კებია. რასაც არც მისწევს. შეუ-
კრები აქარებელი, დასცილია ახალ-
ციხის ფაშას, გაუდევნი იგი და იმის
ადგილის თავისი ნებით დამჯდრა
მმართველად. ეს ამბავი, რასაც ვიცო-
ბით, სულთანის შეტყუება და რად-
განაც იმ დროში ვიცოცხლის დიდი
ფსიხიკი, დამანაშვეს ყოველ ცო-
დვას აბრეობდა, ამიტომ სულთანის
სიყვარული მოქმედება ვიცოცხლის მთ-
აყვარა, ამათა დანაშაულები, მისცა ხა-
რისი ბეგობისა, რაცა თავადობის

მესამე ლიანდაგზედ, რაც წინდაწინ-ვე არ შეუტყობინებიათ მემანქანისათვის, რომელსაც არავითარი ნიშანი არ დაურჩავს სოლიდურობა მატარებლის სიარულის შესამოკრებლად. მატარებლის წასვლა არა მთავარ გზაზედ, არამედ გვერდისაზედ, მემანქანისათვის მოულოდნელი იყო თუ არა.

* გუმბინ, 21 სექტემბერს, გემ-გზავრა სიღნაღში ტვილისის ოლქის სასამართლოს სისხლის სამართლის განყოფილების სესიაი, რომელიც შესდგება სასამართლოს თავმჯდომარის ი. ა. პარჩევასკის, სასამართლოს წევრის ვ. თ. პაღალკოს და პრეზიდენტის ანანავის ნ. ა. ტარასიძისაგან. სესიაი ვასტანს 2 ოქტომბრამდე. განსახილველად დანიშნულია 28 სისხლის სამართლის საქმე.

* 5 ოქტომბრიდან 17-მდე ტვილისის ოლქის სასამართლოს სამოქალაქო განყოფილება განიხილავს სიღნაღში გამოჩენის საქმეებს.

* ბაქოს პოლიციისტირი პოლიციანი თავ. ვოლკონსკი დანიშნულია მთავარ-მართებლის კანცელარიის მე-V კლასის სივანგებო მინობლობათა მოხელის დროებით თანამდებობის აღმასრულებლად, ამ თანამდებობაში დამტკიცებამდე.

* განჯისა და ერევნის გუბერნიის საერთო სასწავლებელთა დირექტორი ბანი ნ. ვ. დიმიტრიევი დანიშნულია ასეთთავე თანამდებობაზედ ტვილისის გუბერნიისში.

* როგორც იმის, მიწადმოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს არ დაუტოვებია თანამდებობაში კავკასიის სამხედრო საზოგადოების-მეორე ტვილისის საბაღალის სკოლის მმართველად არჩეული კაცად წინააღმდეგ მიუცია საზოგადოების სამტუასათვის, ხელ-მეორედ მოახდინეთ არჩევნები.

* ტვილისის ქალაქის გამგეობამ განიხილა ქუჩების მოკირწყვლის საქმე. გამგეობამ დაადგინა: ყველაზედ უწინ მოკირწყვლის ის

დაგეგმილი ქუჩები, რომელთა სახლის პატრონები იკისრებენ ნახევარ ხარჯს და შეიტანენ სკიპრო ფულს; შემდეგ მოკირწყვლის ის დაგეგმილი ქუჩები, რომელთა სახლის პატრონი ბი არ იკისრებენ ხარჯს, და ბილოს-კი მოკირწყვლის დაუგეგმიდი ქუჩები. ქუჩების მისაკირწყვლად ქალაქის გამგეობა თხოულობს 10,000 მან.

* გემბდათე შემდეგ ცნობებს განსვენებულის ნ. ე. ზუბალაშვილის სტიპენდიანთა შესახებ. 1) განსვენებულ ზუბალაშვილის-მეორე შვირთაგან 8 თას მანეთის სარგებლობა არსდება სტიპენდიის მის სახელზედ; 2) სტიპენდიის თანხა, რომელიც სახელმწიფო რენტის 4% -ის მიღებებისაგან შესდგება, საგუბერნიო ხაზინაში ინახება კავკასიის სამოსწავლო ოლქის სამმართველოს ფულთან ერთად და სამუდამოდ ხელ-უხლებელი რჩება; 3) აღნიშნულ თანხის სარგებელი, ხაზინაში შესატან ფულის გარდა, თანდაზნაურთა ერთ-ერთის შვილის აღზრდა-სწავლებას; 4) სტიპენდიის განთავსულება კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველში უნდა განთავსდეს ვახ. აკვახაშვი. თხოვნები სტიპენდიის დანიშნის შესახებ უნდა წარედგინოს სამოსწავლო ოლქის მზრუნველს; 5) სტიპენდიანტები უნდა არჩეულ იქნან კენჭის ყრით მთხოვნელთა შორის და მიცემული იქნან ამ სასწავლებელში, რომელშიც უნდა მოსწავლეებს შესდგება; 6) სტიპენდიანტს მოეპოვება სტიპენდიის ცუდი ყოფი-ქვეყნისათვის და იმით, თუ შემდეგ კლასში არ გადიდებულა უფროა სწავლის გამო; მაშინ მის იდგილზედ უნდა დანიშნოს სხვა მოსწავლე. ხოლო თუ მოსწავლე შემდეგ კლასში ივადმყოფობისა ანუ სხვა საბატო მიზეზის გამო ვერ გადავიდა, ასეთ მოსწავლეს, სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის განკარგულებით, რჩება სტიპენდიად; 7) სტიპენდიის თანხის სარგებლის გადამარჩენი ფული ამ თანხას უნდა შეუერთდეს სტიპენდიის რიცხვის ანუ სიდიდის მისამართებლად. თუ სარგებელი საკმარისია არ აღმოჩნდა სტიპენდიანტს ღირს სულთანმა, რომ სელიმ ფაშას გუბერნიის განიხილოს, გმირი უტეოდ არ გადამტენებულა, მის დარჩენილი შვილი, რომელიც შიშის გამო გულიანი იმყოფება, და მოიაზრება იგი. შემინებელი გუბრულები, შვილს კ რომ მამისებურად დალატით არ მოპოვებოდა ბოლო, ჯერ უარზედ იდგენენ, მაგრამ როცა სულთანის სურვილის სინამდვილეს დარწმუნდნენ, მისცეს იგი აქარლუეს, სიღნაღსაც აწველდ სტამბოლს გემბდაზავრა.

* კვირას, 26 სექტემბერს, ტვილისის სახელმწიფო სასწავლებელთან განახლდება სატექნიკო კურსები მუშათათვის. ვისაც ამ კურსებზედ დაიწერება პაუზის, სახელოვნო სასწავლებლის დირექტორის კანცელარიის უნდა მიმართოს ექსამინოსის მოყვანზედ, სასწავლებლის შენახაში.

* ქალაქის სამკურნალო-სასანიტარო ინსპექტორმა ურადღებმა მიატოვა იმის, რომ საზოგადოების ვაჭრები ქუჩებში ქაღალდებში მკვებენ ყოველგვარ საზოგადოებას და ეს გარემოება, მისის აზრით, ადვილად გაივარცხვინება გადამდებ სენს. ამის გამო მას სთხოვა ტვილისის პოლიციისტირის თანამდ. აღმასრულებელს, აუკრძალეთ ვაჭრებს ნაწიერ და საბოლოო ქაღალდების ხაჭაბა გამოსახვევად და ვალდებულნი გახადეთ, რომ

სულთანმა იგი ღირსეულად მიიღო, მისცა ფაშობა, რის შემდეგ გამხიარულებულნი აწველდ ფაშა თავის საყვარელ აქოშიან დაბუქედ. იმან თავის თანამდებობაში შესანიშნავი კერძის სიხამივლედ გამოიჩინა თურმე, რითაც სულთანის განსაკუთრებით ყურადღება და წლამა დაიმსახურა. სულთანმა დანიხა აწველდ ფაშის შეუდარებელი ნიჭი და გამკრახობა და ამიტომაც მისად სამართლებლო მინობლობა ქვეყანაში თითქმის მუდმივად უფლები იმანიცა. სულთანისაგან აწველდ ფაშაზედ ნამოძვარი ფირმანში,

პენდიანტის აღსაზრდელად დასაწავლად, რაც დაკლებდა, მშობლებმა ანუ ნათესავებმა უნდა გარდაიხადონ; 8) სტიპენდიის სარგებლობისათვის არავითარი ვალდებულება არ უნდა დაეკისროს სტიპენდიანტს.

გორის მარხის თავდაზნაურთა, რომელთაც მსურთ სარგებლობის სტიპენდიით სარგებლობა, შეუძლიანთ 20 ოქტომბრამდე თხოვნა წარუდგინონ ამ სავნის შესახებ კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველს. თხოვნებთან უნდა წარედგინოს იქმანს შემდეგი საბუთის ქაღალდები: 1) მოწმობა სინდლის კანტორადგან ყმაწვილის დაბადებისა და მონათვლის შესახებ, მოწმობა ტვილისის გუბერნიის თავდაზნაურთა დებუტატების კრებისაგან იმის შესახებ, რომ მხოლოდნი გორის მარხის უღარიბე თანდაზნაურთა გვეუთნის და აგრეთვე ცნობები სწავლი ა და ყოფი-ქვეყნის. თუ მთხოვნელთა შვილი ჯერ კიდევ არა სწავლობენ სასწავლებელში, მშობლებმა იმის შესახებ უნდა წარადგინონ ცნობები, თუ სახელმძღვანელო სასწავლებელში სურთ შევიდნენ.

* გორის, 26 სექტემბერს, ტვილისის სახელმწიფო სასწავლებელთან განახლდება სატექნიკო კურსები მუშათათვის. ვისაც ამ კურსებზედ დაიწერება პაუზის, სახელოვნო სასწავლებლის დირექტორის კანცელარიის უნდა მიმართოს ექსამინოსის მოყვანზედ, სასწავლებლის შენახაში.

* განხარჯვა აქეთ დააარსონ ტვილისში საგანგებო კურსები მახაზათვის, უმთავრესად ქალთათვის.

* ქალაქის სამკურნალო-სასანიტარო ინსპექტორმა ურადღებმა მიატოვა იმის, რომ საზოგადოების ვაჭრები ქუჩებში ქაღალდებში მკვებენ ყოველგვარ საზოგადოებას და ეს გარემოება, მისის აზრით, ადვილად გაივარცხვინება გადამდებ სენს. ამის გამო მას სთხოვა ტვილისის პოლიციისტირის თანამდ. აღმასრულებელს, აუკრძალეთ ვაჭრებს ნაწიერ და საბოლოო ქაღალდების ხაჭაბა გამოსახვევად და ვალდებულნი გახადეთ, რომ

მისათვის მათ წმინდა ქალაქი იმ-მარონი.

* მიწადმოქმედების სამინისტროს ტექსტორმა ბანი კარაგინემ, რომელიც გავზნაილი იყო სიხუმის ოლქში ტყვერების ქვანახშირის მადენების დამუშავების გამო ატეხილ დავის გამოსარკვევად, უკვე დაითავისა მუშაობა და დაბრუნდა ტვილისში.

* 18 სექტემბერს, შუადღის 12 საათზედ, ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელედ ნაყოფმა დიმიტრი ზემელსკიმ ხელის ტყავა ანა დენიერსკოს, რომელიც მასთან სტენოგრაფიად, და ნიკოლოზის ხილიდგან გადაღებმა დაუპირისპირა, მაგრამ გამგებლებმა ხელი შეუშალეს, დანაშაუდ შეიკურეს.

* ნიუეკროლის მასწავლებელთა საერთოერთა დახმარებულ საზოგადოებას განზრახვა აქვს დააარსოს კავკასიაში სანატორია მასწავლებელთათვის.

* საფრანგეთის საარქივოლო მისიის წევრმა ბანი ეტიევი დამთავრა სანატორიში საარქივოლო გამოკვლევა და მოვიდა კავკასიაში გამოკვლევით არჩეულ ძველებურ გამოკვლევით დასათვლიერებლად. კავკასიიდან ეტიევი პეტერბურგსა და მოსკოვში წავა და შემდეგ პარიზში დაბრუნდება.

* ჩვენ მოსვენებული გვერდით, რომ სხვა. ჯუმაში მოკვლეს ტყველად მკვლელობის ვინაობა არავინ იცოდა, რადგან ის შეგარდა თუ არა სადგურში ღამის 4 საათზედ, სწავლად გაიარა ოთხი და სწრაფად გაქცა. ამ ეთამდ, როგორც ტყვე-ფაშის შეუტყობა, უკვე გამოკვლევილი, რომ მკვლელობა ვილდ კავკასიის ჩაუდგინა.

დაბბ სოფელი

(მოწერილი ამავე)
სოფ. შრამი, (რუკის მხარა). ეს სოფელი გაქმნებულა ერთს ფარდობაზედ, რომელიც ოთხჯერ უმეტეს შერეულა.

გაეღვიანი ადამიანი. დიამონტელო, მცირე წლოვანი შერიფი დედამ სტამბოლს წაიყვანა, სიდაც 20 წლამდის ირდებოდა. მოაწია დრომ, რომდესტ რუს-ოსმალეთ შორის ყარაბაღის ომს ახტედა. სულთანმა 20 წლის შერიფ ბეგი მითოის ჩინით დაავლიდაბუღული სტამბოლიდან ყარაბაღის სიმაგრეში საომარად გამოისტუმრა. შერიფს დედაც გამოაყვანა შვილის სამშობლო სოფელი ზუღაში მოიკადა, ხოლო შერიფი ყარაბაღის სიმაგრეში ჩავსვარა. ამობრენ დედა შერიფ-ბეგის ყოველ-გვარ ვეკაცურ ღირსებით შეუტული ადამიანი იყო. როცა შერიფი, რომ მთავარი რუსებს შემოაშალეთ ყარაბაღის სიმაგრეში და გასავალი გზა შეუკრავთ მისთვისა, იგი ორის ათასს შერეობით გაემართა ყარაბაღის შვილის დახმარებლად, მაგრამ მსუბუქად დაჭრილი შერიფი გზაში შემოხდა. ვთავად ის ომი და შერიფ ბეგი დაბინავდა აქარაში სიხუმის სოფელში. სოფელი სხვათა იორჩია, სიღნაღს იწყო მართვა მთელი აქარისი იმ უფლებებით, რომ

შეუდგება ქვეყანა. დიდა სანა არ არის მას აქედ, რაც ურავი სოფელად გაქმნება. ბეგის სისურვს, რომ აქ სული მისახლავს ბეგს არ უყოფად და დავის კა 140 კომდე გავსა და ახსენა სოფელად. ამ სოფელში მცხოვრებნი სულ სხვა და სხვა მთავად სოფლებიდან არან მამოსახლებუნი და ამიტომ ქალას გასოფება თუ თხოვნა თვით მკობაბეგზედ სხვათა სოფელში. საერთო ადრეს დროს აღმოჩნდა მხოლოდ სული ქალი, სხვა სოფლებიდან მი. უნახავი, დანახავი სულ იქვე ხალი სოფელ-განსოფელი იყენენ. ურავი ნაკება სახაფხველი საძოვარ იმდენად, აქ ქავეთი საფხველი სამოქარად სქაქანელა ღებნებდაც, სხვათადაც, მსაგებლადაც, ამერედაც და რატიდაც. ურავსავე ავარდა მართვისა სტუქს მასხალისა და სხვაზედ მთა, რამდენსა სავრე-სავრე გაუზომება. აქ მოახდებდა მრავალი სხვა-და-სხვა საღარი: ვასეა, არჩეა, შველი, გურდელი, მტელი და დათვი. გურდელი ამისურად ქათამდ უთავადან. სასტერსა წამოადგება აქეთ აქეთ მისამარეებს ვასეებისა და ტუქს ქათამბას ცხორებას მესხებს აქარის გამოქვეყნებას. მათას (მონადირეებს) სატყეოთ, ხე-მთათათი ქათამბა უადგენ გამოქვეყნებაში, სხადც საშთრობით ვასეებს სხვაგვარც, სხვა-და-სხვა თუხასს ბაღებს. ამდგენ მისაღებებს, რომ მთავად გაასკებენ სოფელ ქაქებას ანუ სოფლებს. სამაარჩია, რადგან ვეკაბეგნი თოჯინად დათვებდა, ქათამბეგნი მოთვინას თავს. ჭახუბსა განმარდა დაღას დაუწევებს ქაქებას და მათ ნაკებას ბაღების თუქლეთავე ქათამბა იგებებთან. ეს მთავრება მთავი გვეუთობა მტეცა სწავლა-დიდა მქამბეგს ს. ბ. თუხანამბაღს, ა. ვრისთავს და ახსენავს. საძოვარდგან ვეკაბ მისამარე-თავის სვერის იღებს: უფად ნათარე-თათო მათესა და მქვეყნის თათარ სარე-20 კმ.; აგრეთვე ცხესხადც მათ მათებას.

ურავის მტევე წყება სატყესოა მთავრ რაჭვას. მტევე წყება აქ თათქმის ოც აჯავალს ამოღას, მტევეს ვარც ერთს არ გამსახებნა რავანა მართობას. ა. ა. ასეთა, რომამდებ კარგად მოაქმის და ხალხსათვის სასარგებლოდ აქებას.

გორითაც მისი სამა აწველი-ფაშა განავტება ამ ქვეყანას. აქარლებსაც სრული მორჩილეს გამოუტანადეს და დიდ ბეგად მიიღეს მტევე-ბეგის უფლებად აქარის გზა საზოგადოელი იყო, სულთანს მხოლოდ ხარკის მოკრევაში ემორჩილებოდნა რჩენითი კი ბატარა მტევე იყო მისად და უტყობავად არავითარი საქმე არ გადაწყვეტოდა აქარაში. ასე გასწავლა, ცოლ-ქორალი კავშირად მისად უღასტურად არ მოიხრებებოდა. ამ ოციად რომ გატარა უკანასკნელ რუს-თათრის ომამდის (1878 წ.) ამ დროს განაგებოდაში რუს-სტამბოლს იმერეთად, ამბოროს მანდლოვე, მაგრამ მანა, როცა ქალაქი მთავრად მიუტოვებულ სპორტებში შედგებოდა. დედუსაც, ამ დროში აქარლეთი თავდაუშეუდებოდა არამედ და ამა მამინ რთი მქიდლებოდა მთის ხალხის დანახება და დამორჩილება, თუ არ შერიფ-ბეგის სასტერსოთაო, განავრცობის იგივე თანადავრევე. უკვარდა შენახებული მანაშავე, მაგრამ ვაი მისი ბრალდებნი იმის წინაშე თავის შეტლამბ

